

PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG VÊ VANG QUA 80 NĂM RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH MỚI

HÀ TRỌNG THÀ^(*)

Ngày nhận bài: 01/8/2025 Ngày thẩm định: 07/8/2025 Ngày duyệt đăng: 20/8/2025

Tóm tắt: Trên cơ sở khái quát sự ra đời, phát triển và truyền thống của lực lượng Công an nhân dân Việt Nam qua 80 năm, bài viết trình bày quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về phát huy truyền thống của lực lượng Công an nhân dân Việt Nam; từ đó nêu lên một số giải pháp nhằm phát huy truyền thống để lực lượng Công an nhân dân Việt Nam xứng đáng là “thanh bảo kiếm”, “lá chắn” của Đảng, Nhà nước, chế độ và nhân dân Việt Nam trong bối cảnh mới.

Từ khóa: Công an nhân dân; phát huy truyền thống; Việt Nam

Lịch sử cách mạng Việt Nam là hành trình kiên cường giành và giữ chính quyền của toàn dân tộc, xây dựng và phát triển đất nước. Ngay từ buổi đầu của cách mạng, lực lượng Công an nhân dân Việt Nam đã khẳng định vai trò là lực lượng nòng cốt trong bảo vệ Đảng, chính quyền và nhân dân. Trong hành trình 80 năm từ khi ra đời đến nay, Công an nhân dân Việt Nam đã hun đúc nên truyền thống quý báu, xứng đáng là lực lượng vũ trang trọng yếu, trung thành tuyệt đối với Đảng, Nhà nước, chế độ và nhân dân.

1. Truyền thống về vang của lực lượng Công an nhân dân Việt Nam qua 80 năm

Ngay từ cao trào Xô viết Nghệ - Tĩnh (1930 - 1931), những tổ chức tiền thân của Công an, như “Đội tự vệ đỏ”, được hình thành, làm nhiệm vụ hỗ trợ quần chúng phá nhà lao, đập đồn lính, bảo vệ cán bộ, giữ gìn an ninh tại các vùng xô-viết. Dù phong trào bị đàn áp, nhưng kinh nghiệm tổ chức, đấu tranh

vũ trang, bảo vệ thành quả cách mạng được kế thừa qua các thời kỳ. Từ năm 1939, trong bối cảnh chiến tranh thế giới và sự xâm lược của phát xít Nhật, Đảng chỉ đạo thành lập các lực lượng, như “Ban công tác đội”, “Đội danh dự trừ gian”, “Đội trinh sát”, “Đội hộ lương diệt ác”, để bảo vệ cán bộ, trấn áp Việt gian, bảo vệ An toàn khu - những tổ chức tiền thân của lực lượng Công an nhân dân ngày nay.

Sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945, chính quyền cách mạng vừa giành được bị bao vây từ nhiều phía. Để bảo vệ chính quyền cách mạng, tại miền Bắc, lực lượng Liêm phóng được thành lập; miền Trung có Sở Trinh sát; miền Nam thành lập Quốc gia tự vệ cuộc. Tuy tên gọi khác nhau, nhưng các tổ chức này có chung nhiệm vụ: trấn áp phản cách mạng, bảo vệ Đảng, chính quyền và nhân dân. Ngày 02/9/1945, lực lượng Liêm phóng đã hộ tống, bảo vệ tuyệt đối an toàn “lễ Tuyên ngôn độc lập” tại Quảng trường Ba Đình, khẳng định vị thế của Quốc gia tự vệ cuộc trong bảo vệ thành quả cách mạng.

(*) PGS, TS, Trường Đại học An ninh nhân dân

Trong bối cảnh “thù trong, giặc ngoài”, Công an nhân dân phải cùng lúc đối đầu với các tổ chức phản động, gián điệp, tàn quân Nhật, thực dân Pháp trở lại, quân Tưởng ở miền Bắc và các thế lực tay sai. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, Công an nhân dân đã kịp thời trấn áp các tổ chức phản động, như Việt Nam Quốc dân Đảng, Đại Việt quốc gia liên minh,... Tiêu biểu là vụ án phản cách mạng tại số 7 phố Ôn Như Hầu, Thủ đô Hà Nội (năm 1946). Công an nhân dân đã phá âm mưu đảo chính, bắt giữ trên 100 tên, bóc gỡ 40 trụ sở phản động - một chiến công vang dội, củng cố lòng tin của nhân dân vào chính quyền cách mạng. Tại miền Nam, Quốc gia tự vệ cuộc đã phối hợp vũ trang nhân dân, bảo vệ cán bộ từ Côn Đảo trở về, như đồng chí Lê Duẩn, Tôn Đức Thắng,... tổ chức các trận đánh táo bạo, như tập kích Cái Răng (Cần Thơ), phá hoại Sân bay Nha Trang,...

Sau ngày toàn quốc kháng chiến, Công an nhân dân tiếp tục phát triển mạnh mẽ, gắn bó chặt chẽ với cuộc kháng chiến toàn dân. Ở mặt trận Hà Nội, Công an nhân dân xung phong sát cánh với tự vệ chiến đấu trong 60 ngày đêm kiên cường bảo vệ Thủ đô. Ở hậu phương, Công an nhân dân làm tốt nhiệm vụ bảo vệ tài liệu, tài sản quốc gia, tổ chức tản cư, phá tan mạng lưới gián điệp, mật thám, tổ chức các phong trào “Ba không”, “Phòng gian bảo mật”, “Ngũ gia liên bảo” - phát huy sức dân trong bảo vệ an ninh. Tại vùng địch kiểm soát, các tổ điệp báo, như A13, đã xâm nhập sâu vào nội bộ địch, thu thập thông tin chiến lược. Chiến công tiêu biểu là vụ đánh chìm tàu chiến A-mi-ô-đanh-vin tại biển Sầm Sơn (năm 1950), diệt hơn 200 sĩ quan Pháp - một đòn giáng mạnh vào tinh thần quân xâm lược. Đặc biệt, trong Chiến dịch Điện Biên Phủ, Công an nhân dân thành lập Ban Công an tiền phương, tham gia bảo vệ hậu cần, kho tàng, tuyến vận tải, chống phá hoại, bóc gỡ biệt kích, góp phần giữ vững yếu tố bí mật, bất ngờ, đóng góp vào thắng lợi lịch sử ngày 07/5/1954. Cùng với chiến đấu, Công an nhân dân cũng từng bước hoàn thiện tổ chức. Ngày 21/02/1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh 23-SL, hợp

nhất các lực lượng thành Việt Nam Công an vụ. Đến năm 1953, đổi tên thành Bộ Công an, đánh dấu bước phát triển mới, tổ chức thống nhất từ Trung ương đến địa phương.

Sau thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ, đất nước thống nhất, nhiệm vụ mới đặt ra là khắc phục hậu quả chiến tranh, ổn định xã hội và xây dựng chế độ mới. Trong giai đoạn này, lực lượng Công an nhân dân đã phát huy vai trò nòng cốt trong bảo vệ thành quả cách mạng và giữ gìn an ninh trật tự trên toàn quốc. Công an nhân dân đã chủ động tham gia củng cố chính quyền cách mạng ở các vùng mới giải phóng; tổ chức đăng ký trình diện cho hơn một triệu đối tượng thuộc chế độ cũ; đấu tranh làm tan rã các tổ chức FULRO, bóc gỡ mạng lưới chính quyền ngầm, thu giữ hàng nghìn vũ khí. Công an còn nhanh chóng phá vỡ toàn bộ mạng lưới gián điệp, tình báo Mỹ và tay sai để lại, đồng thời chặn đứng các toán gián điệp, biệt kích từ nước ngoài xâm nhập. Điển hình là trong hai năm 1976 - 1977, Công an nhân dân đã khám phá tổ chức phản động “Mặt trận Quốc gia giải phóng Việt Nam”, bắt 1.395 đối tượng, thu giữ hàng trăm tấn vũ khí, nhiều điện đài và tàu xâm nhập. Từ năm 1981 đến năm 1984, Công an nhân dân tiếp tục giành thắng lợi lớn qua chuyên án CM12, đập tan âm mưu lật đổ chính quyền của Lê Quốc Túy và Mai Văn Hạnh. Chuyên án này đã bắt giữ 146 tên, thu giữ 143 tấn vũ khí, 300 triệu đồng tiền Việt Nam giả, 16 điện đài và 2 tàu xâm nhập⁽¹⁾. Đây là chiến công có ý nghĩa chiến lược trong đấu tranh chống phản động. Cùng với nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, Công an nhân dân cũng tích cực đấu tranh phòng, chống tội phạm kinh tế, hình sự góp phần bảo đảm cho phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Về tổ chức lực lượng, phiên họp thứ nhất của Quốc hội khóa V (tháng 6/1975) đã quyết nghị hợp nhất Bộ Công an và Bộ Nội vụ thành Bộ Nội vụ. Đến năm 1981, Hội đồng Chính phủ ban hành Nghị định số 250/CP ngày 02/6/1981 “quy định nhiệm vụ, quyền hạn của Bộ Nội vụ”, đánh dấu sự kiện quan trọng trong xây dựng Công an nhân dân

vững mạnh về tổ chức, đáp ứng yêu cầu bảo vệ an ninh trong thời kỳ mới.

Từ khi đất nước bước vào thời kỳ đổi mới, Công an nhân dân đã không ngừng phát triển, khẳng định vai trò nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội. Trong những năm đầu đổi mới, trước sự chống phá quyết liệt của các thế lực thù địch, Công an nhân dân đã kiên quyết đấu tranh làm thất bại nhiều âm mưu “diễn biến hòa bình”, bạo loạn lật đổ, kích động ly khai, phá hoại tư tưởng, phá hoại kinh tế. Nhiều tổ chức phản động lưu vong bị triệt phá, trong đó có các tổ chức, như “Việt Tân”, “Đảng nhân dân hành động”, “Hội anh em dân chủ”,... Công an nhân dân đã phát hiện, xử lý hàng chục nghìn lượt đối tượng phản động, gián điệp và ngăn chặn hiệu quả các chiến dịch truyền thông xuyên tạc, kích động bạo loạn từ nước ngoài.

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, Công an nhân dân đã chủ động đấu tranh chống tội phạm công nghệ cao, buôn bán người, ma túy xuyên quốc gia, rửa tiền, tội phạm mạng. Các chuyên án lớn, như triệt phá các đường dây ma túy xuyên quốc gia, tội phạm “tín dụng đen”, đánh bạc trên không gian mạng với số tiền lên đến hàng nghìn tỷ đồng đã được Công an nhân dân triệt phá thành công, khẳng định năng lực ứng phó với các loại tội phạm phi truyền thống. Lực lượng Công an nhân dân cũng thể hiện rõ vai trò trong các tình huống khẩn cấp, bảo vệ an toàn tuyệt đối các sự kiện chính trị - đối ngoại trọng đại của đất nước, như các kỳ đại hội Đảng, các Hội nghị APEC, Hội nghị Thượng đỉnh Mỹ - Triều Tiên tại Hà Nội (năm 2019), SEA Games 31,... Trong đại dịch COVID-19, hàng trăm nghìn cán bộ, chiến sĩ công an đã bám địa bàn, tham gia truy vết, kiểm soát dịch bệnh, bảo đảm an ninh trật tự ở tuyến đầu. Trong bối cảnh khoa học - kỹ thuật phát triển mạnh mẽ, Bộ Công an đã triển khai hiệu quả Đề án số 06 về phát triển ứng dụng dữ liệu dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia (theo Quyết định số 06/QĐ-TTg

ngày 06/01/2022 của Thủ tướng Chính phủ “phê duyệt Đề án phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030”), trong đó nổi bật là việc xây dựng Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, cấp hơn 80 triệu căn cước công dân gắn chip, tích hợp thông tin y tế, bảo hiểm, thuế,... Cùng với đó, công tác xây dựng lực lượng tiếp tục được chú trọng với các chủ trương lớn, như Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị khóa XIII về “đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”; sắp xếp tổ chức tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; đưa công an chính quy về xã; siết chặt kỷ luật, kỷ cương nội bộ, nâng cao đạo đức, bản lĩnh chính trị của cán bộ, chiến sĩ.

Trải qua các thời kỳ cách mạng, lực lượng Công an nhân dân Việt Nam không chỉ khẳng định vai trò là “lá chắn thép” của Đảng, là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia và giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, mà còn hun đúc và phát triển những truyền thống quý báu, kết tinh từ thực tiễn đấu tranh anh dũng và sự gắn bó mật thiết với nhân dân. Sáu truyền thống tiêu biểu, được tổng kết qua nhiều giai đoạn lịch sử, không chỉ là kim chỉ nam hành động, mà còn là nền tảng chính trị, tư tưởng, tinh thần cho Công an nhân dân hiện tại và tương lai. (1) Tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam; (2) Không quản ngại khó khăn, gian khổ, sẵn sàng chiến đấu, hy sinh vì nền độc lập, tự do, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ, vì an ninh, trật tự của Tổ quốc, vì cuộc sống bình yên và hạnh phúc của nhân dân; (3) gắn bó mật thiết với nhân dân, vì nhân dân mà phục vụ, dựa vào nhân dân để làm việc và chiến đấu thắng lợi; (4) Không ngừng học tập, tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, tư cách người Công an cách mạng; nêu cao tinh thần độc lập, tự chủ, tự lực, tự cường, chủ động, mưu trí, sáng tạo, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được

giao; (5) Nội bộ đoàn kết thống nhất, kỷ luật nghiêm minh, thương yêu đồng đội; phối hợp, hiệp đồng chặt chẽ với Quân đội nhân dân và các ngành, các lực lượng trong thực hiện nhiệm vụ; (6) Nêu cao tinh thần đoàn kết quốc tế trong sáng, có nghĩa, có tình, phục vụ sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, góp phần bảo đảm an ninh trong khu vực và trên thế giới.

2. Thực tiễn phát huy truyền thống của lực lượng Công an nhân dân Việt Nam

Trong bối cảnh thế giới và trong nước đang diễn biến phức tạp, yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại càng trở nên cấp thiết. Đảng đã ban hành nhiều chủ trương, định hướng chiến lược nhằm xây dựng lực lượng Công an nhân dân gắn liền với việc phát huy giá trị truyền thống vẻ vang của lực lượng này trong sự nghiệp phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân.

Thứ nhất, giữ vững sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với lực lượng Công an nhân dân

Sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam đối với Công an nhân dân là nguyên tắc nền tảng, xuyên suốt trong mọi thời kỳ cách mạng. Đây không chỉ là nguyên tắc tổ chức, mà còn bảo đảm bản chất chính trị của lực lượng vũ trang nhân dân. Đại hội lần thứ XIII của Đảng khẳng định: “Giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng, sự quản lý tập trung, thống nhất của Nhà nước đối với Quân đội nhân dân, Công an nhân dân và sự nghiệp quốc phòng, an ninh”⁽²⁾. Thực tiễn chứng minh, Đảng giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt đối với Công an nhân dân là nguyên tắc bất di bất dịch, là điều kiện tiên quyết bảo đảm cho lực lượng Công an nhân dân hoàn thành tốt chức năng, nhiệm vụ được giao. Sự lãnh đạo đó không chỉ biểu hiện ở phương diện định hướng chiến lược, mà còn cụ thể hóa trong cơ chế tổ chức, cán bộ, công tác đảng trong Công an nhân dân, như Quy định số 192-QĐ/TW

ngày 18/5/2019 của Bộ Chính trị “về tổ chức đảng trong Công an nhân dân Việt Nam”. Có thể nói, trong bối cảnh các thế lực thù địch ráo riết thực hiện “diễn biến hòa bình”, kích động “phi chính trị hóa lực lượng vũ trang”, thì giữ vững nguyên tắc này chính là giữ vững thành trì bảo vệ Tổ quốc từ bên trong.

Thứ hai, xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại

Đây là mục tiêu tổng quát và nhất quán của Đảng đối với lực lượng Công an nhân dân. Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị nhấn mạnh: “Xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước và nhân dân; hoạt động hiệu lực, hiệu quả; thực sự là “thanh bảo kiếm” sắc bén, là lực lượng trọng yếu, tin cậy của Đảng, Nhà nước và nhân dân trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội”⁽³⁾. Việc hiện đại hóa Công an nhân dân được đặt ra cấp thiết trong bối cảnh các mối đe dọa an ninh truyền thống và phi truyền thống ngày càng đan xen: tội phạm xuyên quốc gia, tội phạm mạng, khủng bố công nghệ cao, chiến tranh thông tin, chiến tranh tâm lý,... Do đó, Đảng yêu cầu kiện toàn tổ chức bộ máy theo hướng tinh gọn, hiệu quả, giảm tầng nấc trung gian; tăng cường đầu tư trang bị kỹ thuật, vũ khí, phương tiện hiện đại; đồng thời chú trọng phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, có tư duy chiến lược và khả năng phản ứng linh hoạt với các loại hình tội phạm mới. Thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII “Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả” và Thông báo kết luận số 16-TB/TW ngày 07/7/2022 của Bộ Chính trị “về thực hiện một số mô hình thí điểm theo Nghị quyết số 18-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII”, Bộ Công an đã triển khai mạnh mẽ mô hình tổ

chức “Bộ tinh, tinh mạnh, huyện toàn diện, xã bám cơ sở”, tinh giản hơn 20% đầu mối cấp cục và gần 30% đơn vị cấp phòng. Cùng với đó là xây dựng lực lượng Công an xã chính quy tạo bước chuyển mang tính đột phá trong công tác bảo đảm an ninh từ cơ sở. Gần đây, theo Nghị định số 02/2025/NĐ-CP ngày 18/02/2025 của Chính phủ “về quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Công an”, 694 cơ quan công an huyện cùng gần 5.916 đội nghiệp vụ trực thuộc chính thức dừng hoạt động từ ngày 01/3/2025. Bộ máy của Công an nhân dân với mô hình hoạt động mới “Bộ tinh; tinh mạnh; xã toàn diện, bám cơ sở”.

Thứ ba, coi trọng giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, bản lĩnh cách mạng cho cán bộ, chiến sĩ công an

Đây là yếu tố cốt lõi trong xây dựng lực lượng, bởi lẽ trình độ, kỹ năng có thể đào tạo, trang bị bổ sung, nhưng nếu thiếu bản lĩnh chính trị, người chiến sĩ sẽ không thể trụ vững trước khó khăn, cám dỗ. Trong lực lượng vũ trang, đặc biệt là Công an nhân dân đối mặt thường xuyên với tội phạm và các biểu hiện tiêu cực xã hội nên việc rèn luyện phẩm chất đạo đức, tư tưởng cách mạng là mệnh lệnh từ bên trong. Đảng nhấn mạnh: “Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân phải có phẩm chất chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng, tinh thông nghiệp vụ, kỷ luật nghiêm minh, tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước và nhân dân”⁽⁴⁾. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho Công an nhân dân được triển khai thông qua việc học tập nghị quyết, chỉ thị của Đảng, giáo dục lý tưởng cách mạng, tổ chức các đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng, phong trào thi đua “Vi an ninh Tổ quốc”, các Cuộc vận động “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Đặc biệt, Công an nhân dân đã chủ động phòng ngừa “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, tăng cường kiểm tra, giám sát và xử lý nghiêm những trường hợp suy thoái đạo đức, vi phạm kỷ luật, pháp luật thể hiện quyết tâm xây dựng nội bộ trong sạch, liêm chính.

Thứ tư, kết hợp chặt chẽ giữa phát triển lực lượng với phát huy truyền thống vẻ vang

Truyền thống là cội nguồn tạo nên bản sắc, niềm tin và động lực phát triển. Với Công an nhân dân, truyền thống anh hùng, trung thành, bất khuất, tận tụy, dũng cảm được hun đúc qua 80 năm chiến đấu và trưởng thành là giá trị tinh thần to lớn. Đó là một trong những yếu tố làm nên “sức mạnh mềm” của lực lượng này. Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhấn mạnh: “Mỗi cán bộ, chiến sĩ công an phải nêu cao ý chí chiến đấu, thường xuyên tự soi, tự sửa, tự tu dưỡng, rèn luyện theo các yêu cầu về tư cách, phẩm chất, xây dựng cho bằng được các mối quan hệ (với tự mình, với đồng sự, với Chính phủ, với nhân dân, với đối tượng, đối tác và kẻ địch) như 06 điều Bác Hồ đã dạy... Có như thế mới bảo vệ được uy tín, danh dự và phát huy truyền thống anh hùng, cách mạng của lực lượng Công an nhân dân”⁽⁵⁾. Truyền thống vẻ vang đó không chỉ dừng ở việc ghi nhớ lịch sử, mà phải được chuyên hóa thành động lực hành động cụ thể, từ học tập tấm gương anh hùng liệt sĩ, đến việc lan tỏa tinh thần trách nhiệm, sẵn sàng hy sinh vì bình yên Tổ quốc. Hiện nay, Đảng và Bộ Công an đều yêu cầu kết hợp giữa “phát triển hiện đại” và “giữ vững bản sắc”, bảo đảm không để lực lượng Công an nhân dân bị cuốn theo lối sống thực dụng, xa rời lý tưởng, truyền thống cách mạng.

3. Giải pháp phát huy truyền thống của lực lượng Công an nhân dân Việt Nam trong bối cảnh mới

Hiện nay, trước bối cảnh hội nhập và chuyển đổi số, tình hình tội phạm diễn biến phức tạp, nhất các loại tội phạm có tổ chức, xuyên quốc gia, phi truyền thống. Cùng với việc tinh gọn hệ thống chính trị, tổ chức bộ máy của Công an nhân dân đang được sắp xếp tinh gọn theo mô hình mới nhằm hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ đang có cùng với các nhiệm vụ mới tiếp nhận từ các bộ, ngành. Trong bối cảnh đó, để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ mới, Công an nhân dân phải phát huy truyền thống quý

báu đã hun đúc qua 80 năm. Việc giữ gìn, phát huy những truyền thống ấy là nhiệm vụ chính trị quan trọng, toàn diện và lâu dài, đòi hỏi có sự tham gia đồng bộ, chủ động và trách nhiệm cao của nhiều chủ thể dưới sự lãnh đạo của Đảng, mà trực tiếp, thường xuyên là Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chấp hành Trung ương, với những nhiệm vụ cốt yếu sau:

Một là, Đảng ủy Công an Trung ương, lãnh đạo Bộ Công an giữ vững vai trò hạt nhân lãnh đạo, định hướng chiến lược xây dựng và phát huy truyền thống Công an nhân dân

Đảng ủy Công an Trung ương, Lãnh đạo Bộ Công an giữ vai trò lãnh đạo, chỉ đạo chuyên trách trong nội bộ ngành Công an, thực hiện sự chỉ đạo của Trung ương Đảng trong phạm vi ngành Công an, trong đó có việc phát huy truyền thống và xây dựng Công an nhân dân; định hướng chiến lược, xây dựng các chủ trương, chính sách, nghị quyết chuyên đề nhằm cụ thể hóa chủ trương, đường lối của Đảng vào công tác công an. Đảng ủy Công an Trung ương bảo đảm vai trò lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với Công an nhân dân. Lãnh đạo Bộ Công an trực tiếp chỉ đạo xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ vừa “hồng” vừa “chuyên”, có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng, tinh thông nghiệp vụ, giỏi pháp luật; chỉ đạo tổ chức các phong trào thi đua yêu nước, sơ kết, tổng kết, khen thưởng nhằm lan tỏa các giá trị truyền thống của lực lượng Công an nhân dân, góp phần vun đắp lòng tự hào, tinh thần cống hiến trong toàn lực lượng.

Hai là, công an các đơn vị, địa phương phát huy vai trò tuyến đầu trong bảo vệ an ninh trật tự; giữ gìn và lan tỏa truyền thống vẻ vang của Công an nhân dân

Công an các đơn vị, địa phương là lực lượng trực tiếp thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội. Với vai trò “tuyến đầu”, lực lượng này có trách nhiệm tổ chức quán triệt, học tập truyền thống Công an nhân dân đến từng cán bộ, chiến sĩ; triển khai hiệu quả các phong trào

thi đua, như “Học tập và thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân”, “Vì an ninh Tổ quốc”, “Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ”. Đồng thời, đây là lực lượng đi đầu trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cách mạng cho cán bộ, chiến sĩ, từ đó nâng cao ý thức trách nhiệm, tinh thần phục vụ nhân dân, sẵn sàng hy sinh vì sự bình yên của Tổ quốc. Đặc biệt, hiện nay, công an cơ sở giữ vai trò quan trọng trong việc gắn bó với nhân dân, phát huy mối quan hệ mật thiết giữa Công an với nhân dân, tổ chức thực hiện tốt phong trào Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, góp phần giữ vững thế trận an ninh nhân dân. Công an cơ sở là nơi gìn giữ và làm sống động truyền thống Công an nhân dân trong từng việc làm cụ thể.

Ba là, các học viện, trường công an nhân dân bồi đắp lý tưởng, hun đúc bản lĩnh chính trị và truyền thống cách mạng cho học viên

Các học viện, trường Công an nhân dân có vai trò đặc biệt trong việc bồi dưỡng, truyền thụ và phát huy truyền thống vẻ vang của lực lượng qua công tác giáo dục, đào tạo. Đây là nơi hình thành nền tảng tư tưởng, đạo đức, bản lĩnh chính trị cho cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân tương lai. Nhiệm vụ cốt lõi của các học viện, nhà trường là đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp giảng dạy theo hướng hiện đại, bám sát thực tiễn công tác chiến đấu của lực lượng Công an nhân dân, đồng thời lồng ghép sâu sắc yếu tố truyền thống, lịch sử ngành trong giảng dạy lý luận chính trị, giáo dục quốc phòng - an ninh, pháp luật và nghiệp vụ. Các học viện, trường công an nhân dân cũng cần chủ động tổ chức các hoạt động ngoại khóa, tọa đàm, hành trình về nguồn, giao lưu gương điển hình tiên tiến, qua đó tạo môi trường giáo dục sinh động, giúp học viên thấm nhuần giá trị truyền thống anh hùng, bản lĩnh cách mạng. Việc phát huy truyền thống thông qua giáo dục, đào tạo là điều kiện tiên quyết để hình thành đội ngũ cán bộ công an “vừa hồng, vừa chuyên”, đủ sức đảm đương nhiệm vụ trong bối cảnh mới.

Bốn là, cấp ủy, chính quyền các cấp tăng cường phối hợp, tạo điều kiện thuận lợi cho lực lượng Công an nhân dân phát huy truyền thống và hoàn thành nhiệm vụ

Các cấp ủy, chính quyền lãnh đạo, chỉ đạo và tạo điều kiện thuận lợi để Công an nhân dân hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị được giao, đồng thời tham gia tích cực vào việc gìn giữ, phát huy truyền thống Công an nhân dân. Ban hành nghị quyết, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và bảo đảm an ninh, trật tự trên địa bàn, trong đó xác định rõ vai trò, nhiệm vụ của Công an nhân dân trong xây dựng thể trận an ninh nhân dân vững chắc. Bên cạnh đó, thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát, quy hoạch và bố trí cán bộ công an phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ, bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện của Đảng.

Năm là, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội đẩy mạnh công tác phối hợp tuyên truyền, giáo dục và lan tỏa hình ảnh Công an nhân dân

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội (như Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh,...) có vai trò quan trọng trong việc kết nối lực lượng Công an nhân dân với nhân dân, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục truyền thống Công an nhân dân trong toàn xã hội. Các tổ chức này phối hợp chặt chẽ với công an các cấp để phát động các phong trào thi đua yêu nước, xây dựng mô hình “Dân vận khéo”, “Khu dân cư an toàn về an ninh trật tự”, góp phần nhân rộng hình ảnh người chiến sĩ công an nhân dân thân thiện, tận tụy, vì nhân dân phục vụ. Đồng thời, các tổ chức chính trị - xã hội còn là kênh giám sát, phản biện xã hội quan trọng, góp phần xây dựng Công an nhân dân ngày càng dân chủ, kỷ cương, gắn bó mật thiết với quần chúng. Việc biểu dương các gương sáng trong Công an nhân dân trên các phương tiện truyền thông đại chúng, các chương trình phối hợp, giao lưu văn hóa - nghệ thuật cũng góp phần truyền tải sâu sắc truyền thống vẻ vang của lực lượng Công an nhân dân đến mọi tầng lớp nhân dân.

Sáu là, mỗi cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân phải kế thừa, gìn giữ và phát huy truyền thống cách mạng qua hành động cụ thể hằng ngày

Mỗi cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân là chủ thể trung tâm trong việc kế thừa, gìn giữ và phát huy truyền thống. Nhiệm vụ lớn nhất của từng cá nhân là tự giác học tập, tu dưỡng đạo đức cách mạng, rèn luyện bản lĩnh chính trị, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, sẵn sàng nhận và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao trong mọi tình huống. Cán bộ, chiến sĩ cần nêu cao tinh thần trách nhiệm, gương mẫu trong thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân, thực hiện tốt khẩu hiệu hành động “Chủ động, nêu gương, kỷ cương, trách nhiệm, hiệu quả”. Qua từng việc làm cụ thể, từ tiếp dân, tuần tra, đấu tranh phòng, chống tội phạm đến công tác quản lý hành chính, cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân cần lan tỏa những giá trị truyền thống bằng chính hành động, thái độ phục vụ và tinh thần tận tụy. Đồng thời, mỗi cán bộ, chiến sĩ công an cần có ý thức gìn giữ hình ảnh, danh dự và phẩm chất người chiến sĩ công an, coi đó là niềm tự hào, là di sản tinh thần quý giá được xây dựng bằng mồ hôi, xương máu của bao thế hệ đi trước □

(1) Bộ Công an, *Đề cương tuyên truyền kỷ niệm 80 năm ngày truyền thống Công an nhân dân Việt Nam (19/8/1945 - 19/8/2025) và 20 năm ngày hội Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc (19/8/2005 - 19/8/2025)*, Hà Nội, 2025

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.160-161

(3) Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị “về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”

(4) Nghị quyết số 51-NQ/TW ngày 05/9/2019 của Bộ Chính trị “về Chiến lược bảo vệ an ninh quốc gia”

(5) Nguyễn Phú Trọng, *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2022, tr.461